

LIPERIN SEURAKUNTA
Kirkkoneuvosto

§

sivu

Kokouspöytäkirja 6.6.2023, nro 5/2023

57	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	84
58	Pöytäkirjantarkastajat	84
59	Työjärjestyksen hyväksyminen	84
60	I kanttorin valinta	85
61	Lähetysseuran palvelusopimuksen uusiminen	86
62	Lastenohjaajan palkkaaminen	87
63	Lastenohjaaja Merja Hiltusen irtisanoutuminen	88
64	Diakonian viran haettavaksi julistaminen	89
65	Tilintarkastajan valinta	90
66	Tuloveroprosentti vuodelle 2024	91
67	Ilmoitusasiat ja muut asiat	92
68	Kokouksen päättäminen	93

PÖYTÄKIRJAN NRO 5/2023

KOKOUSAIKA 6.6.2023 klo 17.00–17.51

KOKOUSPAIKKA HerranKukkaro

LÄSNÄ OLLEET
JÄSENET

Jari Uimonen	puheenjohtaja
Kirsi Rissanen	varapuheenjohtaja
Veli-Pekka Hartikainen	jäsen
Martti Issakainen	jäsen
Kati Pikkarainen	jäsen
Hanna-Leena Puhakka	jäsen
Eeva Pusa	jäsen
Juha Meronen	varajäsen
Matti Vihma	jäsen

POISSA Osmo Puustinen
Maija Silvenmoinen

MUUT LÄSNÄ
OLLEET

Mikko Kaskiniemi	kirkkovaltuuston pj.
Marjatta Laitinen	kirkkovaltuuston vpj.
Harri Nousiainen	taluspäällikkö, pöytäkirjanpitäjä

ALLEKIRJOITUKSET

Jari Uimonen
puheenjohtaja

Harri Nousiainen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJA ON
TARKASTETTU

Liperissä 6.6.2023

Matti Vihma
pöytäkirjantarkastaja

Kirsi Rissanen
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA ON OLLUT
YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Liperin seurakunnan kirkkoherranvirastossa ajalla
8/6-10/7 2023 viraston aukioloaikoina.

Harri Nousiainen
taluspäällikkö

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

UV KR

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kn 57 § KL 7 luku 4 § 1 mom.:

”Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.”

KJ 9 luku 1 § 1–2 mom.:

”Kirkkoneuvosto päättää kokoontumisensa ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto kokoontuu myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai vähintään neljäsosa jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelemistä varten.

Kokouksen kutsuu koolle puheenjohtaja kirkkoneuvoston päättämällä tavalla. Samalla on kokouksesta ilmoitettava myös kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle.”

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty kirkkoneuvoston jäsenille sekä kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle 31.5.2023.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT

Kn 58 § **PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.):** Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Matti Vihma ja Kirsi Rissanen.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Kn 59 § **PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.):** Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

I KANTTORIN VALINTA

Kn 60 § Kirkkoneuvosto julisti 26.4.2023 Liperin seurakunnan I kanttorin viran haettavaksi. Määräaikaan 22.5.2023 mennessä I kanttorin virkaa haki MuM Hannele Sorvari.

Kirkkoneuvoston nimeämä haastatteluryhmä esittää, että I kanttorin virkaan valitaan MuM Hannele Sorvari, liite 1.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto

1. valitsee Liperin seurakunnan I kanttorin virkaan MuM Hannele Sorvarin 1.8.2023 lukien,
2. kanttorin virkapaikka on Liperin pappila-virastotalo ja viran peruspalkka on 3 092,00 € (vaativuusryhmä 601),
3. virkaan valittavalta vaaditaan ennen virkaan astumista hyväksyttävä lääkärintodistus sekä lasten ja nuorten parissa työskentelyn takia rikosrekisteriote,
4. virkaan valintaan liittyy 6 kuukauden koeaika.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

LÄHETYSSEURAN PALVELUSOPIMUKSEN UUSIMINEN

Kn 61 § Liperin seurakunnalla on ollut palvelusopimus Arja Koskisen työn tukemiseksi Suomen Lähetysseuran kanssa. Lähetysseuran palvelupäällikkö Leena Sirviö ilmoitti 6.3.2023, että Arja Koskinen palaa loppukevästä 2023 työkaudeltaan takaisin Suomeen lopullisesti. Samalla hän esitti erilaisia vaihtoehtoja uuden palvelusopimuksen kohteeksi. Kirkkoherra ja työalasta vastaava pastori Merja Saarijoutsu kävivät vaihtoehtot läpi ja päätyivät Seppo Karppiin. Yhtenä perusteena oli, että ainoastaan hänen sopimuksensa olisi riittävän pitkä seurakunnan kannalta.

Seppo Karppinen on Lähetysseuran itäisen ja eteläisen Afrikan työntekijä, jonka asemapaikka on Etiopian pääkaupunki Addis Abeba. Hän on lähdessä 24 kk:n mittaiselle työkaudelle Etiopiaan. Hänen toimenkuvansa on toimia alueellisena talouden ja hyvän hallinnon asiantuntijana. Työkauden ajankohta on helmikuu 2023 - toukokuu 2025.

Sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimuksen tarkistusajankohta on 28.2.2025. Toisen osapuolen irtisanoessa sopimuksen irtisanomisaika on 6 kk. Sopimuksen taloudellinen tavoite pysyy entisellään eli 10 000 eurossa.

Sopimus on liitteenä 2.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto

1. solmii Suomen Lähetysseuran kanssa palvelusopimuksen Seppo Karppisen työn tukemisesta toistaiseksi. Sopimuksen tarkistusajankohta on 28.2.2025 ja sopimuksen osapuoli voi purkaa sopimuksen 6 kk irtisanomisajalla. Sopimus korvaa aiemman Arja Koskisen työtä koskevan palvelusopimuksen,
2. sopimuksen vuotuinen kannatustavoite on 10 000 euroa,
3. sopimuksen allekirjoittaa seurakunnan puolesta kirkkoherra Jari Uimonen.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

LASTENOHJAAJAN PALKKAAMINEN

Kn 62 § Soili Pitkänen on hoitanut lastenohjaajan avointa tehtävää 6.2.2023 alkaen. Palvelussuhde päättyy 18.6.2023.

Soili Pitkänen on hoitanut lastenohjaajan tehtävää ahkerasti ja tunnollisesti. Hänellä on vaadittava lastenohjaajan koulutus.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto palkkaa lastenohjaaja Soili Pitkäsen lastenohjaajan työsuhteeseen 21.8.2023 alkaen. Palkkaus määräytyy vaativuusryhmän 402 mukaisesti, kokoaikaisen peruspalkka on 2 234,91 €. Lisäksi maksetaan kokemuslisää kokemuksen määrästä riippuen. Työmäärän pysyvästi muuttuessa palkkaus muuttuu vastaavasti.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

LASTENOHJAAJA MERJA HILTUSEN IRTISANOUTUMINEN

Kn 63 § Lastenohjaaja Merja Hiltunen on 24.4.2023 irtisanoutunut lastenohjaajan tehtävästä 1.10.2023 lähtien eläkkeelle jäämisen vuoksi.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi lastenohjaaja Merja Hiltusen irtisanoutumisen. Merja Hiltusen palvelussuhde päättyy 30.9.2023.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

DIAKONIAN VIRAN HAETTAVAKSI JULISTAMINEN

Kn 64 § Kirkkoneuvosto päätti 22.9.2022 (115 §) valita Outi Vihervuoren hoitamaan avoimena olevaa diakonian virkaa 1.11.2022 alkaen siihen saakka, kunnes virka vakinaisesti täytetään.

Kyseinen 3. diakonian virka jakautuu voimassaolevan diakoniatyöntekijöiden työnjakokirjan mukaan 60 % Viinijärven alueelle ja 40 % Ylämyllylle. Viran painopisteitä ovat diakoninen perhe- ja aikuistyö sekä yleinen diakoniatyö. Virka kuuluu vaativuusryhmään 502, ja viranhaltijan virkapaikka on Viinijärvi.

Viran kelpoisuusehtona on kirkkohallituksen päätöksen (Kirkon säädöskokoelma nro 141) 2 §:n mukainen tutkinto: sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto (sosionomi AMK) tai sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto (sairaanhoitaja AMK). Kirkkohallituksen tai piispainkokouksen aikaisempien päätösten mukaisen tutkinnon suorittanut henkilö säilyttää kelpoisuutensa em. päätöksessä mainittuun vastaavaan virkaan.

”Virkasuhteeseen ottaminen edellyttää julkista hakumenettelyä, jollei jäljempänä toisin säädetä. Viranhakuilmoitukset on saatettava tiedoksi julkaisemalla ne työnantajan julkisten kuulutusten ilmoitustaululla sekä tarpeen vaatiessa muulla työnantajan päättämällä tavalla, jollei toisin säädetä. Hakuaika on vähintään 14 kalenteripäivää ilmoituksen julkaisemisesta.” (KL 6 luku 10 § 1 mom.)

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto

1. julistaa diakonian viran haettavaksi 31.8.2023 klo 15 mennessä; liitteen 3 mukainen ilmoitus julkaistaan elokuun alussa seurakunnan ilmoitustaulun lisäksi seurakunnan kotisivuilla, Oikotie-sivustolla sekä lyhennettynä Kotimaa-lehdessä,
2. nimeää haastatteluryhmän
3. valtuuttaa haastatteluryhmän valitsemaan hakijoista haastatteluun kutsuttavat ja tekemään valinnasta ehdotuksen kirkkoneuvostolle.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin. Haastatteluryhmään valittiin Minna Turunen, Juha Meronen, Hanna-Leena Puhakka, Martti Issakainen ja nuorten vaikuttajaryhmän nimeämä edustaja.

TILINTARKASTAJAN VALINTA

Kn 65 § Kirkkojärjestys 15 luku 7 §:

”Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten joko vähintään yhden varsinaisen ja yhden varatilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön.

Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan tulee olla JHT-tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on määrättävä päävastuulliseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja.

Tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman ja riittävän laajan tilintarkastuksen toimittamiseen. Jos edellytykset riippumattomaan tarkastukseen puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta tehtävää tai luovuttava siitä.

Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto voi erottaa tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön tehtävästään kesken toimikauden. Tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi erota tehtävästään kesken toimikauden ilmoittamalla siitä kirkkovaltuustolle tai yhteiselle kirkkovaltuustolle.”

Liperin seurakunnan taloussääntö 27 § Hallinnon ja talouden tarkastus:

”Tilintarkastajan on tarkastettava toukokuun loppuun mennessä julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tilintarkastus järjestetään seurakunnan toimivasta johdosta ja muista tilivelvollisista riippumattomaksi. Tilintarkastajalta ei edellytetä seurakunnan jäsenyyttä.”

BDO Audiator Oy edeltäjineen on toiminut Liperin seurakunnan tilintarkastajana vuodesta 1987 lähtien. BDO-konserniin kuuluva BDO Audiator Oy on yksi Suomen johtavista seurakuntatalouksien tilintarkastajista. Kirkkovaltuuston toimikaudella 2019–2022 BDO Audiator Oy:n asiakkaina on ollut yli sata Suomen ev.lut. kirkon seurakuntaa.

BDO Audiator Oy tarjoaa Liperin seurakunnalle vuosien 2023–2026 tilintarkastuspalveluja siten, että lakisääteisen tilintarkastuksen arvioitu laajuus on kuusi tarkastuspäivää per vuosi. Tarkastuspäivien määrä täsmentyy vuosittain tehtävässä tarkastussuunnitelmassa. Laskutuksessa sovellettava tarkastuspäivän hinta on vastuunalaisen tilintarkastajan osalta 735 € ja avustavan tarkastajan osalta 550 € (alv 0 %). Tarkastuspäivän pituus on 7,5 h.

Vuositasolla tilintarkastuksen kustannukset ovat n. 4 800 € (sis. alv 24 %).

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto valitsee toimikauden 2023–2026 hallinnon ja talouden tarkastamista varten JHT-tilintarkastusyhteisöksi BDO Audiator Oy:n.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

TULOVEROPROSENTTI VUODELLE 2024

Kn 66 § Kirkkolaki 15 luku 2 § 3 mom.:
”Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto päättää tuloveroprosentista 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella.”

Liperin seurakunnan tuloveroprosentti on ollut vuodesta 2002 lähtien 1,6.

Kirkkohallitus antoi seurakuntatalouksille valtiovarainministeriön laskelmiin perustuvan suosituksen kirkollisveroprosentin alentamisesta vuodelle 2023. Alentamistarpeen taustalla oli vuoden 2023 alusta voimaan tullut sote-verouudistus, jossa kuntien verotuloja siirrettiin valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi.

Liperin seurakunnan kirkkovaltuusto päätti kokouksessaan syyskuussa 2022 pitää veroprosentin ennallaan 1,6 prosentissa. Sote-verouudistuksen lisäksi otettiin huomioon Liperin ja Heinäveden seurakuntien yhdistyminen vuoden 2022 alusta, lähivuosien suuret investointitarpeet, kasvaneen inflaation tuomat paineet käyttötaloudessa sekä jäsenmääräennuste vuoteen 2024 saakka.

Kirkollisveron määrään vaikuttavat talouden yleisen kehityksen lisäksi veroperustemuutokset, työllisyystilanne, kirkollisveroprosentin suuruus, seurakunnan jäsenten ansiotulojen ja eläketulojen kehitys ja niitä saavien määrä.

Kirkkohallituksen jäsenmääräennusteessa vuosille 2023–2040 Liperin seurakunnan jäsenmäärän ennakoidaan v. 2030 olevan 9 122 ja v. 2040 vain 7 537. Maaliskuun 2023 lopussa jäsenmäärä oli 10 726.

PÄÄTÖSEHDOTUS (tal.pääll.): Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto vahvistaa vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 1,60.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

ILMOITUSASIAT JA MUUT ASIAT

- Kn 67 § Kirkkoherran viranhaltijapäätökset:
- 13 § Teologian opiskelija Penja Korkkosen palkkaaminen kesäteologiksi ajalle 1.6.–11.8.2023
  - 14 § Teologian opiskelija Pasi Sallasen palkkaaminen kesäteologiksi ajalle 1.6.–5.8.2023
- Taluspäällikön viranhaltijapäätökset:
- 11 § Työvapaan myöntäminen lastenohjaaja Merja Hiltuselle ajalle 17.–20.4.2023
  - 12 § Ipo Parviaisen palkkaaminen kesäseurakuntamestariksi ajalle 1.5.–30.9.2023
  - 13 § Marja Westmanin palkkaaminen Kuoringan leirikeskuksen emäntä-siivoojaksi ajalle 1.5.–31.8.2023
  - 14 § Hautausmaiden kesätyöntekijöiden valinta kesälle 2023
  - 15 § Virkavapaan myöntäminen kanttori Talvikki Attila-Pekoselle ajalle 14.–20.3.2023
  - 16 § Työvapaan myöntäminen emäntä-siivooja Seija Pehkoselle ajalle 24.–26.4.2023
  - 17 § Päätös rahavarojen sijoittamisesta: käyttötililtä 200.000,- € OP Säästö-obligaatio Korkoputki 1 v -joukkovelkakirjalainaan
  - 18 § Virkavapaan myöntäminen vs. diakonian viranhaltija Riikka Hyytiäiselle ajalle 26.–30.4.2023

* Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulin päätös 17.5.2023 (13 §) antaa pastori Konsta Haapamäelle viranhoidomääräys Liperin seurakunnan II seurakuntapastorin virkaan ehdollisena kuuden kuukauden koeajalla 16.8.2023 alkaen toistaiseksi.

* Kasvatustyön johtokunnan kokousmuistio 31.5.2023.

PÄÄTÖSEHDOTUS (pj.): Kirkkoneuvosto merkitsee ilmoitusasiat tietoonsa saatetuiksi ja toteaa, ettei se käytä siirto-oikeuttaan.

PÄÄTÖS: Päätösehdotus hyväksyttiin.

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Kn 68 § Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.51. Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus liitetään pöytäkirjaan.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Kirkkoneuvosto

Kokouspäivämäärä
6.6.2023

Pöytäkirjan pykälä
57–68

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Pöytäkirjan pykälät: 57–59, 63–68
	<u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pöytäkirjan pykälät: 60–62
	<u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u> Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulini tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi. Pöytäkirjan pykälät:
	<u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u> 1. Kirkkolain 6 luvun 72 §:n 2 mom:n, 2. kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 3. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:
	<u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u> Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon ¹ . Pöytäkirjan pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot: <ul style="list-style-type: none"> • Liperin seurakunnan kirkkoneuvosto Käyntiosoite: Pappilantie 1, Liperi Postiosoite: Pappilantie 1, 83100 Liperi Sähköposti: liperi.kirkkoherranvirasto@evl.fi Pöytäkirjan pykälät: 60–62
---	--

¹ Hankintalain soveltamisen kynnyсарvot (alv 0 %): 60.000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut), 150.000 € (rakennusurakat), 400.000 € (sosiaali- ja terveyspalvelut) ja 500.000 € (käyttöoikeussopimukset)

	<p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämistä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.</p> <p>Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopioilla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi seurakunnalle silloin kun se on seurakunnan käytettävissä tietojärjestelmässä siten, että sitä voidaan käsitellä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 132–135 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Liperin seurakunnan kirkkoneuvosto Käyntiosoite: Pappilantie 1, Liperi Postiosoite: Pappilantie 1, 83100 Liperi Sähköposti: liperi.kirkkoherranvirasto@evl.fi</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.</p>
Hankintaoikaisun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi – tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä – millaista oikaisua päätökseen vaaditaan – millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan. <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitus- viranomaisen ja valitusaika	<u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: • Itä-Suomen hallinto-oikeus Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, Kuopio Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio Telekopio: 029 564 2501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet . Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää
	<u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusaika Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: • Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli , pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää Käyntiosoite: Kuninkaankatu 22 A, Kuopio Postiosoite: PL 42, 70101 Kuopio Sähköposti: kuopio.tuomiokapituli@evl.fi • Kirkkohallitus , pöytäkirjan pykälät: Valitusaika 30 päivää PL 210 (Eteläranta 8), 00131 Helsinki Telekopio: (09) 1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi
	<u>Valitus markkinaoikeuteen</u> Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen. Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen. Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena

	<p>ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaohjeissa koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, Helsinki Telekopio: 029 564 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p>
<p>Muutoksenhaku-ajan laskeminen</p>	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksi-saantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.</p>
<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot – sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan</p>

	saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon.
Valitusasiakirjojen toimitaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Oikeudenkäyntimaksu	Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 euroa ja markkinaoikeudessa 2050 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.
	Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.